

ORIENTACIONS ETAPA INFANTIL

La incorporació de xiquets i xiquetes al Sistema Escolar constitueix un dels processos més importants i delicats de la seua vida. Per això tots els que participem en la tasca educativa, família i professorat principalment, hem de fer tot el possible per a facilitar un accés normalitzat i estimulants que pose les bases d'un aprenentatge ric i significatiu. Pensant en aquesta tasca, s'orienta a les famílies sobre les destreses, hàbits i capacitats més comunes que s'adquireixen i desenvolupen en aquestes edats. S'afigen, a més, suggeriments i orientacions destinades a afavorir i consolidar els aspectes que es consideren necessaris per al desenvolupament integral de xiquetes i xiquets.

Considerem per a això vital el compromís i col·laboració de les famílies per a realitzar activitats que afavorisquen un creixement emocional i afectivament sà; possibiliten el desenvolupament de capacitats, coneixements i hàbits saludables; instauren conductes adequades a les diferents situacions basant-se en els valors de respecte i solidaritat que propicien la conquesta progressiva de l'autonomia personal.

DESENVOLUPAMENT MOTOR: De 3 a 6 anys

- Puja i baixa escales sense ajuda i alternant els peus, salta a peu coix, corre coordinant braços i cames i fa canvis de direcció.
- Atrapa i llança una pilota amb la mà i també ho realitza amb el peu, salta cap avant, cap endarrere i cap als costats.
- És capaç de saltar obstacles, grimpar als arbres, moure's al ritme d'una música o un compàs.
- Millora la destresa manual, juga amb plastilina, doblega paper, enfila, utilitza el llapis, retalla, coloreja amb major precisió de moviments a mesura que passa el temps.
- Els seus moviments són cada vegada més ajustats a les seues intencions.
- Utilitza, amb preferència, una de les seues mans i peus per a realitzar les activitats quotidianes.

- **PER A TINDRE EN COMPTE**

- Posar al seu abast i entregar-los objectes variats perquè puguin manipular-los.
- Facilitar activitats variades, tant a casa com en diferents entorns, com el gateig, pujar i baixar escales, vestir-se i desvestir-se, jugar a la pilota, saltar, enfilat, fer trencaclosques, ballar, fer figures amb plastilina o fang, retallar amb tisores, acolorir, dibuixar, jocs de carrer.
- Provocar que trenquen papers, òbriguin i tanquen portes i calaixos, juguen amb la terra, amb l'aigua, es pentinen i visten sols, mengen sense ajuda, ajuden en la neteja de la casa...
- Valorar positivament els avanços que van aconseguint.

- **PREGUNTEM ALS PARES:**

Si és capaç de fer totes aquestes coses, per què continuem utilitzant el cotxet per a desplaçar-nos? És cert que ens facilita molt els desplaçaments però hem de tindre en compte que **no afavoreix l'autonomia del xiquet** i molt menys a l'eixida del col·legi.

Evitar l'ús del cotxet per a anar i eixir del col·legi.

© CanStockPhoto.com - csp70924939

DESENVOLUPAMENT DEL LENGUATGE de 3 a 6 anys

- Millora les seues construccions gramaticals.
- Usa nexes i juga amb les paraules.
- Passa a l'etapa del monòleg, parla en veu alta amb si mateix, amb les coses o amb uns altres que poden estar en la seua imaginació.
- L'articulació és cada vegada més correcta, encara que a vegades cometen errors. Els costa

pronunciar bé la “erra”, la “essa”, la “zeta”, la “ix”, la “jota” i la “ela”.

- Comprén la comparació i els contraris, estableix semblances i diferències. Augmenten considerablement el vocabulari i van desapareixent les incorreccions. Els agrada explorar el llenguatge i tenen interès a fer-lo cada vegada més ric i precís.

A TINDRE EN COMPTE:

- Done-li al vostre fill l'oportunitat d'expressar-se encara que no se li entenga molt bé. Quan el xiquet diga mal algunes paraules, no li corregisca, limite's a repetir correctament la paraula. No ho ridiculitze o compare amb un altre xiquet o germà.
- No li imite quan parle mal encara que li semble graciós.
- Valore positivament els avanços i mostre-li la seua alegria.
- Descruga les coses i les situacions que vaja observant quan estan junts, jugue a construir frases, conte-li contes, cante-li cançons, juguen amb els embarbussaments...
- Siga un bon model lingüístic per al seu fill o filla.
- Parle-li articulant clarament i a poc a poc i faça-ho de manera senzilla amb frases curtes i comprensibles per a ell.
- Evitar que utilitze el biberó i el xuplò, ja que pot deformar el paladar i les dents.
- Ha de prendre els aliments mastegant des que puga fer-ho.

DESENVOLUPAMENT COGNITIU

El pensament del xiquet aquesta centrat en sí mateix: no entén a l'altre ni relaciona el seu pensament amb el dels altres. La comprensió de la realitat és cada vegada major Pot atendre un sol aspecte de la realitat. Té tendència a dotar als objectes de qualitats humanes. Per exemple, un cavall pot parlar. Aprén mitjançant la imitació, el joc, el dibuix i el llenguatge i el contacte amb els altres. Té major facilitat per a ordenar els fets en el temps. Progressivament va canviant les seues formes de pensament i va descobrint les causes del que succeeix al seu voltant. El contacte amb els adults i altres xiquets i xiquetes afavoreix el desenvolupament d'aqueix pensament.

A TINDRE EN COMPTE:

- Facilitar l'aprenentatge de conceptes de posició (a dalt, a baix, davant, darrere), de lloc (a prop, lluny,...), de temps....., mitjançant jocs i joguets.
- Seleccionar joguets que desenvolupen la imaginació, la memòria i la intel·ligència (poals apilables, construccions, guinyols, etc.).
- Dedicar temps a jugar amb ells: s'aprén jugant.
- Mostrar-li, llegir-li i contar-li contes. Posar a la seua disposició tota classe de llibres: amb il·lustracions, sons, de plàstic.
- Respondre a les seues preguntes de manera clara i veraç amb explicacions comprensibles.
- Provocar que el xiquet i la xiqueta expressen les seues pròpies vivències i sentiments, mostrant el major interès pel que manifesten.
- Proporcionar-los pautes i rutines clares, fermes i organitzades.

Deixar-los que manipulen, que òbriguen botelles, que siguen capaç de traure el seu esmorzar de la motxilla i obrir-lo, fomentar que per damunt de tot l'intenten i quan no pugen siguen capaces de sol·licitar ajuda per mitjà de la parla.

DESENVOLUPAMENT AUTONOMIA A LA TAULA

Entre les conductes negatives que apareixen en relació amb l'acte de menjar podem trobar:

- Dependència desproporcionada dels adults per a poder dinar.
- No volen menjar a una determinada hora.
- Només admeten determinats aliments
- No usen adequadament els coberts.
- Presenten problemes de comportament a les hores

dels menjars, com a crit d'atenció. Presenten conductes inadequades en la taula.

Què volem?

Ensenyar pautes i hàbits per a adequar els comportaments en la taula: no tacar-se, no vessar menjar i beguda, utilitzar adequadament els coberts, mantindre una postura correcta en la cadira...

A TINDRE EN COMPTE:

- Fer que compreguen que menjar o no menjar és un problema individual.
- Mantindre un horari més o menys fix en l'hora de dinar.
- Potenciar-li una autonomia personal de manera progressiva en la utilització dels coberts.
- Ensinistrar-li i exemplificar-li amb una posició i un componiment adequat en la taula.

Evitar l'us de dispositius com: televisió tauletes, *mobiles, en la taula, l'hora del menjar és un moment per a compartir i dialogar a més d'educar.

CAL RECORDAR:

- Els xiquets necessiten rebre atenció, interès i afecte des que naixen.
- Cada xiqueta i xiquet madura i creix al seu ritme.
- La primera escola és la família i els primers mestres són els pares, mares i adults que els envolten.
- El xiquet o xiqueta ha de menjar de tot i amb tots.
- És molt convenient que com més prompte millor comence a mastegar, **evitant el menjar triturat, el biberó i el xupló, tenint en compte les recomanacions mèdiques.**
- La xiqueta o el xiquet ha de llavar-se, vestir-se i desvestir-se, ell a soles .
- Ha d'aprendre a valorar la diferència entre estar net i estar brut.
- El joc és molt important tant per al desenvolupament físic com psicològic.
- Educar no és fàcil però si els pares, mares i adults que els envolten manifesten **afecte i fermesa** en la relació amb els seus fills, aquests creixeran en harmonia.
- Per a desenvolupar bons hàbits es requereix per part de les famílies mantindre les **rutines** que permeten al xiquet automatitzar-les.
- Se li ha d'explicar de manera clara la necessitat dormir, menjar.... de manera autònoma.
- **No han d'existir els premis sense més. Se'ls haurà d'indicar que està complint amb la seua obligació i això és el que ha de fer sempre; en tot cas felicitar-lo pel que fa bé. No oblide que el millor premi és la demostració afectiva. •“Si fas...et done”... és una forma de “xantatge” inadequada.**
- **Premis i càstigs han de ser pocs i quan existisquen han de ser fruit de la reflexió.**
- Les famílies han de ser coherents en les normes i estar d'acord entre ells.
- Animar i afavorir les relacions amb xiquets i xiquetes de la seua edat.
- Cal admetre que s'equivoquen, deixant-los que facen per si mateixos les coses, encara que les facen malament.
- Ha de crear-se un ambient familiar sà i comprensiu.
- Els xiquets i les xiquetes des de primerenca edat han de tindre responsabilitats que complir en el si familiar.

- Donar un tracte igualitari a cada fill o filla però que atenga les necessitats diverses de cadascun d'ells.

- La sobreprotecció de xiquets i xiquetes pot produir efectes negatius.
- Les famílies han d'ajudar els fills i filles a recórrer el camí de l'autonomia i la millora de la seua autoestima. Eviteu carregar als braços als xiquets quan

eixen de l'escola i molt més evitar l'us del cotxet.

Gràcies per la vostra atenció.

M. TERESA QUILES DÍAZ
Orientadora SPE A8